

Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος: «Μόνο το Οικουμενικό Πατριαρχείο εκδίδει “Τόμους Αυτοκεφαλίας”»

[Πατριαρχεία](#) / [Πατριαρχείο Σερβίας](#)

Στην πρώτη του συνέντευξη μετά την άρση του Σχίσματος έδωσε ο Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος κ. Στέφανος σε ελληνικό μέσο και εκφράζει τον σεβασμό του στο Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Η συνέντευξη του Σεβασμιωτάτου κ. Στεφάνου δόθηκε πριν το σημερινό τρίτο συλλείτουργο του Πατριάρχη Σερβίας κ.κ. Πορφυρίου με τον Αρχιεπίσκοπο Αχρίδος κ. Στέφανο (από την ημέρα που το Οικουμενικό Πατριαρχείο αποφάσισε να αποκαταστήσει την μέχρι πρότινος σχισματική εκκλησία των Σκοπίων) στον Καθεδρικό Ναό του Βελιγραδίου κατά τη διάρκεια του οποίου ο Μακαριώτατος παρέδωσε στον Σεβασμιώτατο “Τόμο Αυτοκεφαλίας”.

Από τη συνέντευξη του Αρχιεπισκόπου Αχρίδος κ. Στεφάνου στην δημοσιογράφο Μαρία Αντωνιάδου στο Βήμα:

Τελικά η Αυτοκεφαλία θα σας παραχωρηθεί από το Οικουμενικό Πατριαρχείο ή από το Πατριαρχείο Σερβίας;

«Στην ορθόδοξη παράδοση υπάρχει τάξη. Εμείς ελπίζουμε να λάβουμε αυτοκέφαλο όπως έλαβαν όλες οι μεταχρηστικές Εκκλησίες. Ούτε ζητούμε, ούτε θέλουμε, ούτε δικαιούμαστε στιγμιαία επίλυση δεν θέλουμε κάτι που θα θέσει την Αρχιεπισκοπή Αχρίδος στη μέση της οδού ή σε αδιέξοδο.

Στις προσυνοδικές διασκέψεις, όπως και στις συνομιλίες στο Σαμπεζύ, τέθηκε το θέμα της παραχώρησης του αυτοκεφάλου καθεστώς, να γίνεται δηλαδή με κάποια πανορθόδοξη συναίνεση και να συνοπογράφεται από όλους τους προκαθημένους των Εκκλησιών.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης έδειξε μεγάλη συγκατάβαση, απαρνήθηκε και τα δικά του προνόμια, έτσι ώστε να επιτευχθεί η γενική ευχαρίστηση και τελικά ειρήνη στις διορθόδοξες σχέσεις. Αλλά αυτό που ήταν να συμφωνηθεί δεν συμφωνήθηκε και δεν έγινε δεκτό και δεν εφαρμόστηκε ως ισχύων κανονισμός με πανορθόδοξη απόφαση.

Έμεινε στην ισχύ η παράδοση λοιπόν, μόνο το Οικουμενικό Πατριαρχείο να εκδίδει τόμους αυτοκεφαλίας, ενώ οι άλλες Εκκλησίες να το δέχονται αυτό με σεβασμό».

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΧΡΙΔΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Στην πρώτη του συνέντευξη μετά την άρση του Σχίσματος σε ελληνικό μέσο, εκφράζει τον σεβασμό του στο Οικουμενικό Πατριαρχείο

«Κάποιοι χρησιμοποιούν τα γεωγραφικά όρια για λαϊκιστικούς σκοπούς»

ΣΤΗ ΜΑΡΙΑ ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ

1963: Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Αθηνώνρας συναντιέται με τον Αρχιεπίσκοπο Αχρίδος διασπείροντας τον Αγιο Ορος και πατριζόντες τον 1.000 χρόνια της Αθωνικής Πολιτείας. Ο 23χρονος διάκονος Βαρθολομαίος Αργεντώνης παρακολουθεί τα τεκταινόμενα από τη Ρώμη όπου πραγματοποιεί μεταπτυχιακές σπουδές. Ο θρόνος Σάβινην Βελάνοβα από το Ντιομητροπόλιν των Βυζαντινών ίσα που αναλαμβάνεται τα όσα συμβαίνουν.

Την επόμενη, όμως, εβδομάδα ο Βαρθολομαίος Αργεντώνης Αρχιεπίσκοπος Νέος Ρώμης και Οικουμενικός Πατριάρχης και ο Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος Στέφανος θα συναντηθούν για πρώτη φορά στη ζωή τους. Το σκελετόγραφο τους στον Άγιο Γεώργιο του Φαναρίου θα είναι το πρώτο που θα πραγματοποιηθεί έπειτα από 59 ωλόκληρο χρόνο.

Στην πρώτη του συνέντευξη μετά την άρση του Σχίσματος σε ελληνικό μέσο, ο Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος Στέφανος εκφράζει τον σεβασμό του στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και με ρητορικό τρόπο ξεκαθαρίζει ότι δεν διεκδικεί εκκλησιαστική πομπουργαρία σε περιοχές μεταξύ αυτών και της Εκκλησίας της Ελλάδος που ανήκουν στην πάσα ποπὴ Ἀρχιεπισκοπῆς Αχρίδος. Και διασαφηνίζει από τα λεγόμενά του η θέση που υπάρχει και στη χώρα του για την ονομασία της Εκκλησίας των Σκοπίων, ενώ ξεκαθαρίζει ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο είναι αυτό που παραχωρεί την Αυτοκεφαλία. Όμως είναι σαφές ότι για το θέμα της διασποράς – αν και καλά κρυμμένο και διπλωματικά διατυπωμένη η απάντησή του – επιθυμεί τη διατήρηση των ενορειών του στη διασπορά, όπως η Αυστραλία και ο Καναδάς.

Επί των ημερών σας λήγει ένα σίσμα που διήρκεσε περισσότερο από μισόν αιώνα. Πώς αισθάνεστε εσείς και το ποιμνίο σας;

«Η χαρά είναι ανεκρίστη. Κάποιοι μιλάνε για θέματα, άλλος ότι αυτό το γεγονός είναι το καλύτερο που συνέβη στη νεότερη ιστορία μας. Πάντως, γ' αυτό προσέχονταν στον Θεό γενεές και γενεές ορθόδοξων χριστιανών. Ο λαός του Θεού στη χώρα μας κοιμάταν και ξυπνούσε με τον πόθο να διατηρήσει την Αρχιεπισκοπή Αχρίδος ανοικτοσυσταθεία σε πλήρη λήξη και ενωμένη με όλες τις τοπικές Ορθόδοξες Εκκλησίες. Και υψώ, με τη μαχητική απόφαση της Μητρῆς Εκκλησίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου, για την οποία εκφράζουμε ιδιαίτερη ευγνωμο-

σύνη, κατέστημεν στην κανονική ενότητα και με υπακοή λάβαμε την προτροπή να κανονίσουμε τα διοικητικά θέματα με την Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας. Εδώ πρέπει να τονιστεί η καλή προετοιμασία και η διαρκής φροντίδα του Πανεπιστημίου Πατριάρχειου κ.κ. Βαρθολομαίου, ο οποίος με διάφορες συστάσεις, γράμματα, εξαρτήσεις κ.λπ. υποδείκνυσε και, θα λέγαμε, δίδαξε ότι υπάρχει ανάγκη φιλadelphίας και συνεργατικότητας. Ακολούθησε και το σκελετόγραφο της συμφωνίας στο Βελιγράδι, για το οποίο ευχαριστούμε, όπως και για την αγάπη την οποία έδειξε ο Μακαριότατος Πατριάρχης κ. Παρθένος και η Γραμματεία της Εκκλησίας Σερβίας. Με την κοινή Σέλια Λειτουργία στα Σκόπια συνειδητήκαμε ότι η ελπίδα μας δεν είναι μάταιη και χαίρουμε πολύ. Έτσι, και αποκαταστήσαμε, αλλά και λάβαμε το δικαίωμα της συνεχούς της Αρχιεπισκοπῆς Αχρίδος».

Τελικά η Αυτοκεφαλία θα σας παραχωρηθεί από το Οικουμενικό Πατριαρχείο ή από το Πατριαρχείο Σερβίας;

«Στην ορθόδοξη παράδοση υπάρχει τάξη. Εμείς ελπίζουμε να λάβουμε αποκατάσταση όπως έλαβαν όλες οι μεταχριστιανικές Εκκλησίες. Όταν έρθουμε, τότε θέλουμε, τότε δικαιούμαστε στημιαία επίλυση» δεν θέλουμε κάτι που θα θέσει την Αρχιεπισκοπή Αχρίδος στη μέση της οδοῦ ή σε οδὸ ἔξωδο. Στις προσωπικές διασκέψεις, όπως και στις συνομιλίες στο Σαμπόλι, τέθηκε το θέμα της παραχωρήσεως του αυτοκεφάλου καθ' ἑαυτὸν, να γίνεται δηλαδή με κάποια πανορθόδοξη συναίνεση και να συσχετίζεται από όλους τους προκαθημένους των Εκκλησιῶν. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης

έδειξε μεγάλη συγκινητικότητα, απαντήθηκε και τα δικά του προνόμια, έτσι ώστε να επιτευχθεί η γενική ευχαρίστηση και τελικό τμήμα στις διαρθρώσεις σχέσεις. Αλλά αυτό που ήταν να συμφωνηθεί δεν συμφωνήθηκε και δεν έγινε δεκτό και δεν εφαρμόστηκε ως ισχυρό κανονιστικό με πανορθόδοξη απόφαση. Έμεινε στην ισχύ η παράδοση Λαϊκῶν, μόνο το Οικουμενικό Πατριαρχείο να εκδίδει τόμος αυτοκεφαλίας, ενώ οι άλλες Εκκλησίες να το δέχονται αυτό με σεβασμό».

Ορισμένοι αρχιερείς εξέφρασαν τον προβληματισμό τους για την ονομασία της Εκκλησίας που ηγείστε. Είναι «Η Αρχιεπισκοπή Αχρίδος της Βόρειας Μακεδονίας» ή «Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Μακεδονίας»;

«Δεν ξέρω ποιος αρχιερέας έγραψε στον vous, αλλά νομίζω ότι δεν χρειάζεται, ούτε υπάρχει λόγος για πολιτική αναγκαστική ή για εθνικιστική προσέγγιση στην επίλυση των εκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Από την άλλη πλευρά, θα ήθελα να μαρτυρήσω ότι και στη χώρα μου, ανάμεσα στον λαό, υπάρχει ορισμένη αναγκαστική».

Σε κάθε περίπτωση, είναι γνωστή η παράδοση με την οποία ονομάζονται οι Εκκλησίες, με το εκκλησιολογικό όνομά τους, ή αν θέλουμε, με το όνομα του κέντρου κάποιας κανονιστικῆς εδάρσεως που βρίσκεται στα πλαίσια, στα όρια ενός διεθνούς αναγνωρισμένου κράτους».

Με δεδομένο ότι πολλοί αρχιερείς στην Ελλάδα ανησυχούν για τα γεωγραφικά όρια της Αρχιεπισκοπῆς Αχρίδος, ποια είναι αυτά τα όρια; Υπάρχουν διεκδικήσεις σε περιοχές

των «Νέων Χωρών», όπως η Φλώρινα, που πνευματικά ανήκουν στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και η διοίκησή τους ασκείται επισημοσκά από την Εκκλησία της Ελλάδος ή υπάρχουν διεκδικήσεις σε περιοχές που ανήκουν απευθείας στην Εκκλησία της Ελλάδος; Και τι θα γίνει με τις ενορίες της Αρχιεπισκοπῆς που βρίσκονται στο εξωτερικό;

«Δεν μπορώ να τους καταλάβω... Αλήθεια, νομίζω ότι εμείς θέλουμε τη δικαιοδοσία στην επικράτεια της γειτονικής και αδελφικής Ελλάδος, ή στη Νότιο Ιταλία, ή μέχρι και τη Ρουμανία; Νομίζω κάποιος ότι είμαστε τόσο πρηνισμοσκά, ή στην ουσία κάποιος χρησιμοποιεί αυτό το θέμα για λαϊκιστικές σκοπούς; Η δικαιοδοσία της ιστορικής Αρχιεπισκοπῆς Αχρίδος, από σπληνική άποψη, είναι παρελθόν. Η Αρχιεπισκοπή Αχρίδος τώρα υπάρχει, στη Βαλκανική χερσόνησο, στα όρια της σύγχρονης και γενικά αναγνωρισμένης πατρίδος μας. Όταν γίνεται λόγος για τη δικαιοδοσία γενικά, στην ορθόδοξη συνάρεση, γνωρίζουμε τις ιδέες για το πώς πρέπει εκκλησιολογικά να κανονιστούν αυτά τα εδάφη. Αλλά μέχρι σήμερα δεν υπάρχει πανορθόδοξη συναίνεση ή, να εφαρμόσουμε έτσι, γενική εφαρμογή της επιλύσεως της διασποράς. Θεωρούμε ότι ένα τέτοιο ζήτημα, το οποίο περιλαμβάνει πολλές πιτυχίες και προσλήψεις, δεν μπορεί να επιλυθεί εν μέρει, αλλά πρέπει να είναι ένα κοινό έργο – να εφαρμοστεί το συμφωνηθέν ερώταξ και πανταχού. Και, βέβαια, μόνο μέσω της συντήρησεως της μοναδικότητας και των διαφορών κάποιων πιτυχῶν στο πλαίσιο της γενικής αποδιστικής δικαιοδοσίας».

ΙΔΡΥΘΗΚΕ ΤΟΝ 17ο ΑΙΩΝΑ

Η ιστορία της Αρχιεπισκοπῆς

Η Αρχιεπισκοπή Αχρίδος ιδρύθηκε στη διάρκεια της βασιλείας του αυτοκράτορος Βασιλείου Β' του Βουλγαροκτόνου, ο οποίος μάλιστα εξέδωσε τρία Σέλια. Η νέα Αρχιεπισκοπή εταίνονταν από τον Δούναβη μέχρι τη Θεσσαλία και από το Θέμα της Ηιερῆς μέχρι τη Μικρή Σκυθία. Πρόκειται δηλαδή για περιοχές που σήμερα ανήκουν εκκλησιαστικά στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και στις Εκκλησίες της Ρουμανίας, της Σερβίας, της Βουλγαρίας, της Ελλάδος και της Αλβανίας. Η Αρχιεπισκοπή με τα τότε γεωγραφικά της όρια καταργήθηκε το 1767 «Η Αρχιεπισκοπή Αχρίδος ιδρύθηκε τον 17ο αιώνα για να υπηρετήσει την πλήρη αποκατάσταση της "ρωμαϊκής" ταυτότητας του συνόλου των κατοίκων της κεντρικής Χερσονήσου του Αίμου, και το πέτυχε. Σήμερα καλείται να αποκαταστήσει την ενότητα των Ορθόδοξων και θα το επιτύχει» δηλώνει ο Γ. Πανεπιστημίου, ανεπίσημος καθηγητής Εκκλησιαστικής Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Διαβάστε ακόμη:

Συλλείτουργο αποκατάστασης της ενότητας στο Βελιγράδι - Τι ανέφεραν ο Πατριάρχης Πορφύριος και ο Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος Στέφανος

Πατριάρχης Σερβίας: 3ο συλλείτουργο με τον Αρχιεπίσκοπο Οχρίδος: «Η Εκκλησία πολλαπλασιάζεται με το πνεύμα του Ευαγγελίου του Χριστού»